

LOKALA RESURSCENTER för demokratisk delaktighet 2018

Återrapportering av MUCF:s bidrag till
Lokala resurscenter för beviljade projekt 2016

Lokala resurscenter för demokratisk delaktighet 2018

Återrapportering av MUCF:s bidrag till Lokala
resurscenter för beviljade projekt 2016

Förord

Ett av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors uppdrag är att fördela projektbidrag till ideella organisationer för att upprätta lokala resurscenter för demokratisk delaktighet i stadsdelar och bostadsområden som kännetecknas av lågt valdeltagande. I denna rapport följer myndigheten upp hur bidraget har använts och, i den mån det är möjligt, bedömer vilka effekter bidraget har gett i förhållande till sitt syfte.

Under 2016 fördelade myndigheten 4,15 miljoner kronor inom stödformen. Rapporten bygger till största del på uppgifter från 2016 års verksamhet och de slutrapporter som har lämnats för beviljade bidrag. Dessa ger en bild av vad bidragen till de lokala resurscentren har använts till, vad organisationerna har haft för verksamhet och vilka resultat som projekten har lett till. Rapporten tar även upp vilka framgångsfaktorer och utmaningar projekten har haft under 2016.

År 2018 är sista året av denna treåriga satsning. Myndighetens förhoppning är att denna rapportering av bidragets användning och effekter ska fungera som ett beslutsunderlag till regeringen om eventuellt liknande satsningar i framtiden.

Rapporten har tagits fram av Rebecka Herdevall på avdelningen för stöd och samverkan.

Lena Nyberg, generaldirektör
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

Innehåll

Sammanfattning	5
1 Inledning	6
Bakgrund	7
Syftet med rapporten	7
2 Uppdraget	8
Fördelning av bidraget	8
Samverkan i samband med uppdraget	9
Så användes bidraget	9
Spridning av resultatet	11
Uppstartsträffar och projektbesök	13
Uppstartsträffar	13
Projektbesök	13
Målgrupper och deltagare i projekten	14
Geografisk spridning	15
3 Bidragets resultat och effekter	16
Framgångsfaktorer	16
Lokalt engagemang och förankring	16
Samverkan	16
Tydlig struktur och nära relation till målgruppen	17
Hinder och motgångar	17
Kortsiktighet, brist på förankring och organisation	17
Svårt att engagera, få förtroende hos och mobilisera målgruppen	18
Hur projekten lever vidare efter projekttiden	19
Projektens fortsättning	19
Samlade resultat	20
Sammanfattning och analys	22
MUCF:s samlade bedömning	22
Myndigheten bedömer	23
4 Referenser	24
5 Bilaga: Ansökningar Lokala resurscenter 2018	25

Sammanfattning

Det här är tredje året som Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor rapporterar resultat och effekter av bidragsgivningen till lokala resurscenter. I rapporten ger vi en bild av hur bidragen har fördelats, både geografiskt och innehållsmässigt och vi redogör för bidragens användningsområden, resultat och möjliga effekter. Beskrivningarna är baserade på organisationernas egna uppgifter från slutrapporter för 2016 års verksamhetsår. 2016 är det första året som det finns ett tillräckligt stort underlag från projektens slutrapporter för att kunna ta fram statistik som kan jämföras med föregående år. Det innebär att det även finns ett större urval av exempel från verksamheterna för att kunna dra slutsatser vad gäller resultat och effekter.

Formuleringar och inrapporterad statistik har hämtats från myndighetens elektroniska ansökningssystem. Bidragens användningsområden redovisas utifrån budgetposter, antal ärenden och organisationernas beskrivningar av verksamheten. Uppgifter om bidragens resultat och effekter bygger på fritextsvar från organisationerna i samband med att de redovisat bidraget till myndigheten.

Sammanställningen visar att de resultat och effekter som organisationerna rapporterat in till myndigheten ligger i linje med bidragets syfte. Förhoppningen är att rapporten ska ge regeringen ett relevant underlag för att bedöma om någon liknande bidragsform ska inrättas efter att denna treåriga satsning tagit slut.

Myndigheten pekar på betydelsefulla resultat i bidragsgivningen och relevant kunskap som har tagits fram i den här stödformen. I den avslutande delen lyfts myndighetens bild av stödet och de slutsatser som kan dras av projektens slutrapportering.

1 Inledning

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF) är en statlig myndighet som tar fram kunskap om ungas levnadsvillkor och om det civila samhällets förutsättningar. En av våra kärnuppgifter är att fördela bidrag till föreningsliv, internationellt samarbete, kommuner och forskning. Inom de nationella bidragen fördelar MUCF medel till organisationer som kan söka organisationsbidrag, projektbidrag eller verksamhetsbidrag.

Figur 1.1 Illustration över de olika bidrag som myndigheten fördelar 2018

Den här rapporten återger användningen och effekterna av projektbidraget till Lokala resurscenter för ökad demokratisk delaktighet.

Rapporten bygger till största del på uppgifter från 2016 års slutrapporter av beviljade bidrag, men rapporten innefattar även en beskrivning av verksamhet som bedrivits under 2016 och 2017, som exempelvis projektbesök och uppstartsträffar. Dessa aktiviteter har fungerat som en kontakt mellan MUCF och de lokala resurscenter som fått bidrag. Rapportens bilaga innehåller även information om ansökningar 2018.

Bakgrund

Myndigheten har fördelat bidraget till Lokala resurscenter sedan 2015, enligt förordning 2015:565 om statsbidrag till verksamhet för demokratisk delaktighet genom lokala resurscenter. Beslutet om att inrätta denna stödform grundar sig på kunskap om att det i socialt utsatta bostadsområden och stadsdelar finns boende som känner ett avstånd till det svenska samhället och dess offentliga institutioner. I regeringsbeslutet framgår att det finns ett demokratiskt utanförskap som tar sig uttryck i ett lågt valdeltagande och att insatser för att stärka människor som demokratiska aktörer är viktiga för att förbättra delaktigheten i de socialt utsatta bostadsområdena. Genom ett demokratiskt engagemang kan missnöje och vanmakt vändas till något positivt och ge tillgång till utökade och breddade sociala nätverk. Beslutet om lokala resurscenter ska bidra till regeringens demokratipolitiska målsättning, att alla människor ska känna delaktighet i demokratin på jämlika villkor och använda sin möjlighet att påverka samhället och sin omgivning¹.

MUCF ska enligt förordning 2015:565 senast den 1 juni varje år till regeringen ”lämna en sammanfattande redogörelse för vad utbetalade bidrag har använts till och, om möjligt, ge en samlad bedömning av statsbidragets effekter i förhållande till ändamålet med bidragen.”² 2018 är tredje året som myndigheten lämnar en återrapportering av statsbidraget. Tidigare rapporter har varit Lokala resurscenter för demokratisk delaktighet - Fördelade bidrag 2015³ och Lokala resurscenter för demokratisk delaktighet - Fördelade bidrag och effekter 2015–2017⁴.

Syftet med rapporten

Syftet med denna rapport är att senast den 1 juni 2018 till regeringen lämna en sammanfattande redogörelse för vad utbetalade bidrag har använts till och försöka ge en samlad bedömning av statsbidragets effekter i förhållande till ändamålet med bidragen. De organisationer som har tagit emot statsbidrag lämnar en ekonomisk redovisning av de mottagna medlen till MUCF. Organisationerna ska samtidigt redovisa vilka resultat som har uppnåtts i förhållande till det ändamål som bidraget har beviljats för⁵. De exempel och citat som lyfts fram i denna rapport är direkt hämtade från de slutrapporter som beviljade projekt har lämnat in till MUCF via myndighetens elektroniska ansökningssystem.

Syftet med rapporten är också att redogöra för hur många personer projekten har nått samt hur medlen har använts och dess effekter i stort. Detta bidrag är ett av myndighetens minsta bidrag, både vad gäller den totala bidragssumman och antalet beviljade ansökningar. 2016 beviljades åtta projekt, vilket är fler än något annat bidragsår, men ändå få i jämförelse med MUCF:s andra bidrag. Projekten beviljades i genomsnitt ca 500 000 kronor per organisation, att använda under 12 månader. Eftersom det är relativt få projekt som får medel inom denna stödform, innebär det att effekterna denna stödform kan ge på samhället blir ringa, och projekten kan endast sägas ha en effekt på det absoluta närområdet. Bidragets begränsning vad gäller resurser och omfattning är viktigt att ha i åtanke, då förståelsen för projektens verksamhet, resultat och effekter bör bedömas därefter.

---

¹ Lokala resurscenter för demokratisk delaktighet - Fördelade bidrag 2015, publicerad 2016-03-14. Finns att ladda ned på länken: <https://www.mucf.se/publikationer/lokala-resurscenter-demokratisk-delaktighet>

² Förordning (2015:565) om statsbidrag till verksamhet för demokratisk delaktighet genom lokala resurscenter.

³ Lokala resurscenter för demokratisk delaktighet - Fördelade bidrag 2015, publicerad 2016-03-14. Finns att ladda ned på länken: <https://www.mucf.se/publikationer/lokala-resurscenter-demokratisk-delaktighet>

⁴ Lokala resurscenter för demokratisk delaktighet - Fördelade bidrag och effekter 2015–2017, publicerad 2017-05-31. <https://www.mucf.se/publikationer/lokala-resurscenter-demokratisk-delaktighet-0>

⁵ Förordning (2015:565) om statsbidrag till verksamhet för demokratisk delaktighet genom lokala resurscenter.

2 Uppdraget

Myndigheten fick under 2015 som tidigare nämnts i uppdrag att fördela medel till Lokala resurscenter, enligt förordning (2015:565). Statsbidrag får lämnas för verksamheter i områden med ett lågt valdeltagande och områden med en svag demokratisk delaktighet i övrigt. Verksamheten ska syfta till att ge individer bättre förutsättningar att delta och komma till tals i demokratin främst genom att

1. utgöra en mötesplats för lokalt engagemang,
2. inspirera till och stödja lokal egenorganisering i nätverk, grupper eller föreningar,
3. fungera som en länk till etablerade föreningar och organisationer, och
4. erbjuda stöd och vägledning för att framföra åsikter och påverka beslutsfattande inom ramen för demokratin på lokal, regional eller nationell nivå.⁶

Fördelning av bidraget

2015 fördelades 1 650 000 kronor till tre projekt, 2016 fördelades 4 150 000 kronor till 8 projekt och 2017 fördelades 4 020 000 kronor till 7 projekt. 2018 minskade antalet beviljade projekt till 5 som tillsammans tilldelades 3 272 588 kronor. Tabell 2.1 visar hur många projekt som sökt bidraget under respektive år och hur många projekt som myndigheten har beviljat bidrag till. Att storleken på bidraget ökade från 2015 till 2016 fick till följd att fler ansökningar kunde beviljas för verksamhetsåren 2016 och 2017.

Tabell 2.1 Antal sökande, bifall, avslag och avvisningar 2015–2018. Belopp i kronor

Ansökningsår	Sökande	Bifall	Avslag	Avvisningar	Belopp
2015	32	3	29	0	1 650 000
2016	30	8	17	5	4 150 000
2017	21	7	13	1	4 020 000
2018	18	5	13	0	3 272 588

Avvisningar innebär att ansökningarna inte uppfyller grundläggande krav för sökande organisationer. Avslag innebär att verksamheten inte motsvarar bidragets syfte eller att ansökan har kvalitetsgranskats men inte fått tillräckligt höga poäng för att anses värd att bevilja eller för stå sig i konkurrensen mot övriga ansökningar.

---

⁶ Ibid.

Samverkan i samband med uppdraget

Samverkan har sedan uppdragets början varit en viktig del av myndighetens hantering av bidraget. I september 2015 tog MUCF kontakt med Statens kulturråd (Kulturrådet) och Statens konstråd (Konstrådet) för att utbyta information om myndigheternas respektive uppdrag. Regeringsuppdragen tangerar varandra med ett flertal gemensamma nämnare och det var viktigt att se över formerna för samverkan. Inom MUCF fanns också interna överläggningar mellan kollegor som arbetar med liknande uppdrag.

Under 2016 och 2017 utvecklades samverkan med externa aktörer till ett nätverk med 4-5 träffar per år. I detta nätverk ingår, förutom MUCF, även Arvsfondsdelegationen, Kulturrådet, Svenska postkodsstiftelsen och från januari 2018 även nybildade Delegationen mot segregation.

Så användes bidraget

Tabell 2.2 visar hur många bidragsår varje organisation har beviljats samt storleken på bidraget. De flesta ansökningar som beviljades 2016 beviljades även 2017. Bidragets sista år, 2018, var första året som endast pågående projekt beviljades, eftersom ansökningarna från nya organisationer inte bedömdes ha tillräckligt hög kvalitet. Av samma anledning betalades inte hela bidragssumman ut under 2018, då endast de fem beviljade ansökningarna ansågs hålla tillräckligt hög kvalitet.⁷

Att antalet ansökningar har minskat för varje år tros bero på att en del av de ansökare som fick avslag inte tyckte det var lönt att söka igen, då konkurrensen var stor och bidragssumman relativt liten. Dessutom marknadsförde MUCF inte bidraget inför ansökningsomgången 2018, då det förväntade antalet ansökningar ändå översteg antalet möjliga beviljade ansökningar.

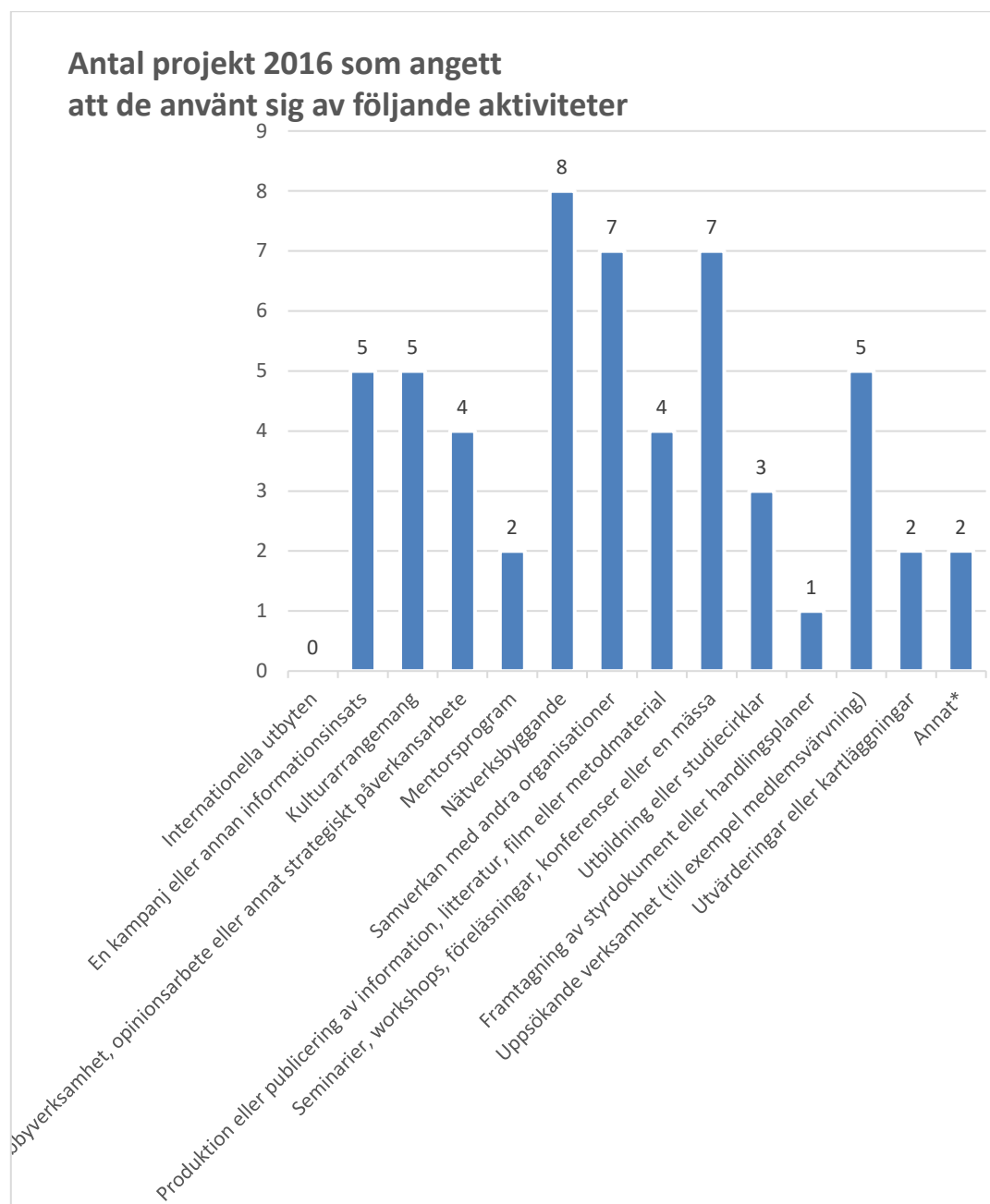
Tabell 2.2. Organisationer som fick bidrag 2015–2018. Belopp i kronor

Organisation	2015	2016	2017	2018
Folkets Hus och Parker, Husby och Vivalla	567 000			
Internationella Kvinnoföreningen i Malmö	563 000			
SIOS	520 000	640 000	753 000	
Folkets Hus och Parker, Husby		556 000	506 000	506 178*
Folkets Hus och Parker, Vivalla		606 000	496 000	
Föreningen Dignitas		243 000		
Hållbar utveckling Skåne		565 000	606 000	602 700
Klockaretorpet i Samverkan		663 000	714 000	715 175
Neutrala Ungdomsföreningen		692 000		
Samarbetsorganisationen för invandrarföreningar i Uppsala		185 000	210 000	215 000
Assyriska föreningen i Södertälje			735 000	1 233 535
Summa	1 650 000	4 150 000	4 020 000	3 272 588

*Från 2018 drivs projektet lokalt av föreningen Folkets Husby

⁷ MUCF:s kriterier för kvalitetsbedömning återfinns här: <https://www.mucf.se/krav-pa-projekt-lokala-resurscenter>.

Vad har då de tilldelade medlen använts till och hur mycket av de tilldelade medlen har använts till olika aktiviteter? I figur 2.1 nedan finns en översikt över vilka aktiviteter och metoder organisationerna har genomfört eller använt sig av i projekten under 2016. De aktiviteter som använts i störst utsträckning är seminarier, workshops, föreläsningar, konferenser eller mässor samt nätverksbyggande aktiviteter.

Figur 2.1. Aktiviteter och metoder.

*Exempel på Annat: Öppen rådgivning och stöd till individer i deras frågor kring det svenska samhället.

Tabell 2.3. visar hur stor del av det beviljade bidragets som har använts totalt av alla beviljade projekt. Uppgifterna visar att i stort sett hela bidraget användes både 2015 och 2016. Eventuellt oanvända medel återbetalas av organisationerna.

Tabell 2.3. Totalt använda medel

Ansökningsår	Beviljat bidrag (totalt)	Använt bidrag (totalt)	Använt i %
2015	1 650 000	1 641 209	99,5 %
2016	4 150 000	4 004 108	96,48 %

Tabell 2.4 visar hur bidraget har fördelats över olika budgetposter 2016. Uppgifterna visar att den absolut största delen av bidraget har använts till löner.

Tabell 2.4 Använda medel fördelat på olika budgetposter 2016

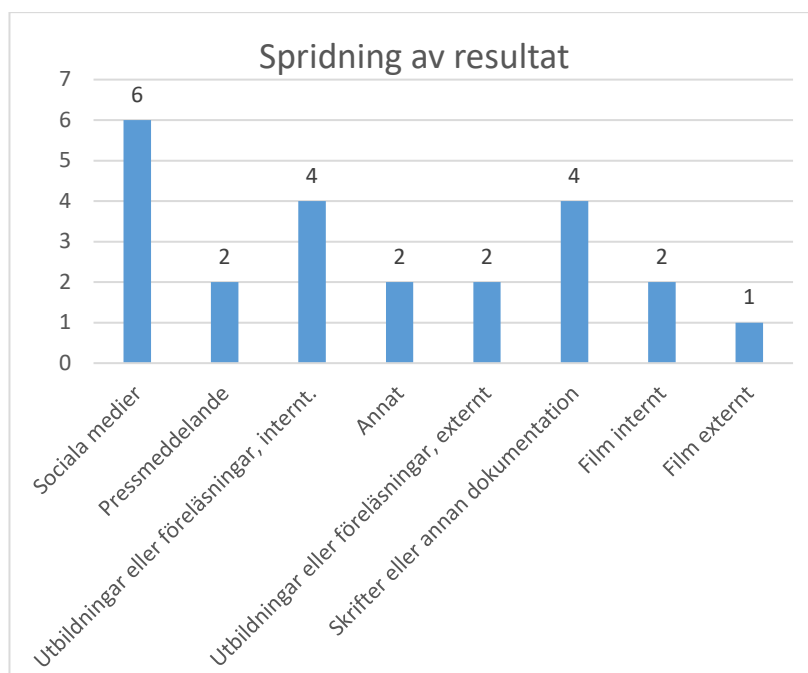
Budgetpost	Totalt redovisade kostnader	Procent av det totala bidraget
Löner	2 822 224	70,5%
Administration	167 055	4,2 %
Resor	71 915	1,8 %
Arvoden	323 020	8 %
Lokaler	262 481	6,6 %
Förtäring	80 961	2,0 %
Information	196 168	4,9 %
Revision	74 750	1,9 %
Övrigt*	5 534	0,1 %

* Exempel på Övrigt: förbrukningsvaror, blommor till ledare etc.

Spridning av resultatet

I slutredovisningen för 2016 års projekt ombads organisationerna att ange hur de har spridit resultaten och erfarenheterna från sitt projekt genom att välja mellan ett eller flera valbara alternativ⁸. Det fanns även möjlighet att välja alternativet ”annat” och på så sätt lägga till egna metoder för spridning. Resultatet visar att det vanligaste tillvägagångssättet för att sprida projektets resultat är ”Sociala medier” (6 av 8 projekt) följt av ”Utbildningar eller föreläsningar (internt)”, och ”Skrifter eller annan dokumentation” (4 av 8 projekt). Mindre vanliga metoder för spridning är ”Utbildningar eller föreläsningar (externt)”, ”Film internt ”och ”Pressmeddelande” (som 2 av 8 projekt valt).

⁸ De nio alternativen i slutrapporten var följande: 1. Sociala medier 2. Film internt 3. Film externt 4. Pressmeddelande 5. Insändare, debattartikel 6. Utbildningar eller föreläsningar (internt) 7. Utbildningar eller föreläsningar (externt) 8. Skrifter eller annan dokumentation 9. Annat, ange vad.

Figur 2.2. Metoder för spridning av resultat. Antal projekt som rapporterar att de använt sig av en specifik metod.

Under alternativet ”Annat” skriver exempelvis Föreningen Dignitas att de kommer att bjuda in till ett möte för dem som är intresserade, där de kommer att gå igenom projektet och delge erfarenheterna. De kommer också att skriva en rapport om projektet som kommer att publiceras på lämpligt sätt när den är färdig. Hållbar Utveckling Skåne skriver att de kommer att sprida resultaten via nätverksträffar och kontakter med andra projekt och aktörer som exempelvis nätverksträffar med Medborgarkontoren i Malmö och med personal inom Malmö Stad (bibliotek, ungdomsverksamhet). Klockaretorpet i Samverkan skriver att de framförallt har spridit resultaten till föreningens styrelse, sina medlems- och samarbetsorganisationer/ föreningar, till Studieförbundet ledning och till Norrköpings kommun genom uppföljnings- och utvecklingsmöten.

Uppstartsträffar och projektbesök

Uppstartsträffar

MUCF har inom uppdraget Lokala resurscenter anordnat årliga så kallade uppstartsträffar för att samla projektägare för beviljade projekt. Dessa träffar har anordnats i februari 2016 (för 2015 års projekt)⁹, september 2016 (för 2016 års projekt)¹⁰ och september 2017 (för 2017 års projekt).

Under träffen i september 2017 fick deltagarna information om vad som är bra att tänka på under projekttiden, tips inför slutrapporteringen och resultat och effekter från tidigare års projekt. Forskaren Nazem Tahvilzadeh talade om ”Rum för demokrati – samverkan under bättre villkor?” och MUCF:s utredare Julia Grosse presenterade rapporten ”Mer verksamhet men sämre villkor - Civila samhällets villkor 2016 med fokus på ideella föreningar i utsatta områden”. Dessutom fick deltagarna diskutera de två huvudfrågorna: ”Hur gör vi vårt lokala resurscenter tillgängligt för alla, och hur gör vi det till en naturlig kontaktpunkt för alla i området?” och ”Projektets framtid - hur ser vi till att projektet lever vidare efter att projekttiden tagit slut?”. Projektägarna fick även möjlighet att utbyta erfarenheter med varandra och hitta kontaktytor för eventuella samarbeten under projekttiden.

Utvärderingen från uppstartsträffen 2017 visar att de allra flesta tyckte att innehållet i uppstartsträffen var användbart eller mycket användbart för dem i sitt arbete. Det som lyftes upp som särskilt uppskattat var forskaren Nazem Tahvilzadeh och MUCF:s utredare Julia Grosse samt att deltagarna fick träffa alla andra projekt och andra tjänstepersoner från Kulturrådet, Kulturdepartementet och MUCF.

Projektbesök

MUCF har under 2016 och 2017 genomfört ett flertal projektbesök. MUCF gjorde under 2016 och 2017 projektbesök hos organisationerna SIOS (Samarbetsorgan för etniska organisationer i Sverige), Folkets Hus och Parker i Vivalla, Folkets Hus och Parker i Husby, Föreningen Dignitas, Samarbetsorganisationen för invandrarföreningar i Gottsunda (SIU), Hållbar utveckling Skåne och Klockaretorget i Samverkan (KiS). I januari 2018 genomfördes även ett projektbesök hos Assyriska föreningen i Södertälje, som tillkom som ny organisation 2017.

Under projektbesöken får MUCF:s handläggare möjlighet att lära känna projekten bättre och få en inblick i verksamheten och hur den fortlöper. Samtidigt får projekten själva möjlighet att visa upp sin verksamhet, ställa frågor eller diskutera eventuella ändringar i projektets innehåll eller budget.¹¹

---

⁹ Beskrivs i MUCF:s rapport *Lokala resurscenter för demokratisk delaktighet - Fördelade bidrag 2015*.

¹⁰ Beskrivs i MUCF:s rapport *Lokala resurscenter för demokratisk delaktighet - Fördelade bidrag och effekter 2015–2017*

¹¹ En närmare beskrivning av resultatet från 2016 och 2017 års projektbesök återfinns i rapporten https://www.mucf.se/sites/default/files/publikationer_uploads/lokala_resurscenter_for_demokratisk_delaktighet.pdf

Målgrupper och deltagare i projekten

I MUCF:s rapport *Lokala resurscenter för demokratisk delaktighet. Fördelade bidrag och effekter 2015–2017*¹² konstaterades att projekten ser olika ut och därmed har olika förutsättningar som styr val av metoder för att öka delaktigheten. Det kunde också konstateras att projekt vars föreningar har en bred förankring i området har större möjlighet att få boende att komma till de träffar som organisationen bjuder in till.

Målgrupperna för projekten ska ses i ett brett perspektiv medan aktiviteterna ska ske på ett lokalt plan. Primär målgrupp är allmänheten och invånarna i ett specifikt område, oavsett ålder och kön. Den lokala förankringen är viktig då de lokala resurscentren ska göra skillnad för invånarna i de områden och lokalsamhällen där projekten ska genomföras.

Projekten har i sina slutrapporter för 2016 års projekt ombetts att ange vilken eller vilka målgrupper som projektet har nått och i vilken omfattning. De allra flesta har angett att allmänheten (7 av 8) och deras egna medlemmar (5 av 8) är den viktigaste målgruppen. Ett fåtal (3 av 8) har även angett att beslutsfattare (politiker eller högre tjänstemän) är en målgrupp som har nåtts av projektet.

I slutrapporterna för 2016 års rapport har MUCF även efterfrågat målgruppens huvudsakliga åldrar. Sju av åtta projekt har angett att de arbetar med vuxna över 25 år och fem projekt har angett att de arbetar med unga (13-25 år). Inget av projekten har angett att de har haft barn (0-12 år) som målgrupp.

Tabell 2.5. Antal personer projekten har nått totalt 2016

Beviljat år	Kvinnor	Män	Annan könstillhörighet	Totalt
2016	3 185	2 353	1	5 539

Tabell 2.5 visar hur många personer som projekten i 2016 års slutrapporter anger att de har nått inom projektet. Jämförande siffror för 2015 års projekt saknas då denna fråga inte efterfrågades i 2015 års slutrapporter.

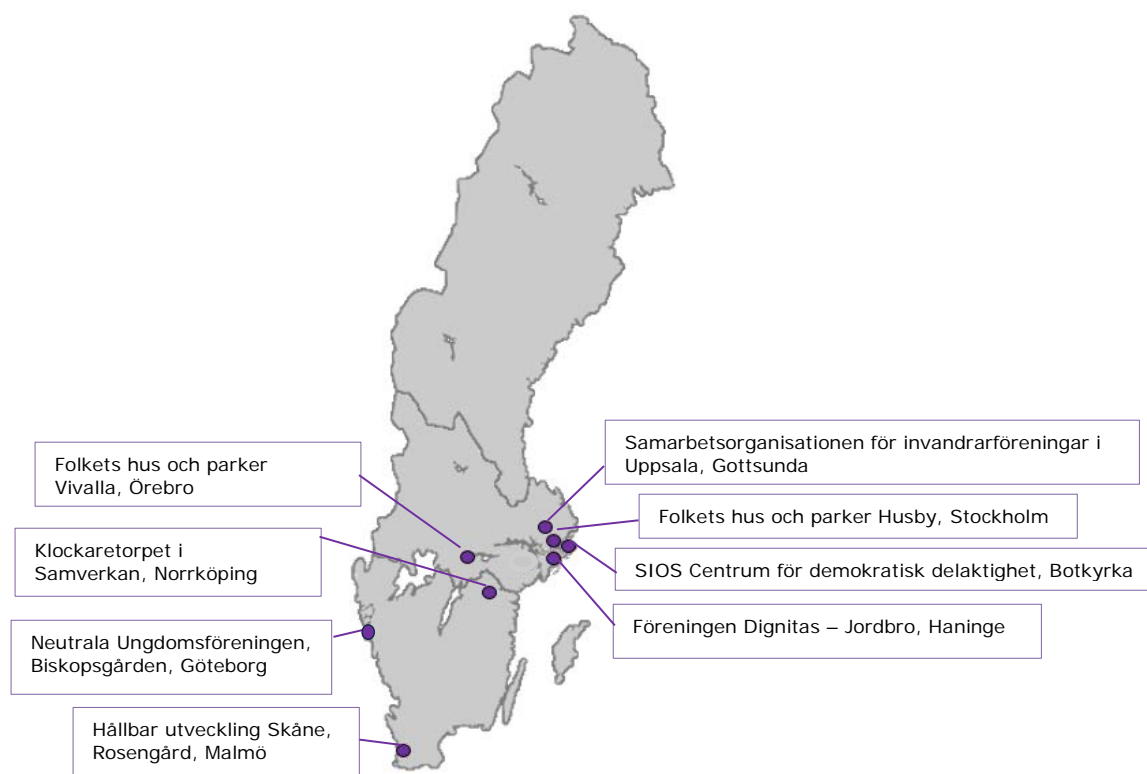
---

¹²

https://www.mucl.se/sites/default/files/publikationer_uploads/lokala_resurscenter_for_demokratisk_delaktighet.pdf

Geografisk spridning

Figur 2.2 Karta över var i Sverige Lokala resurscenter är lokaliserade (2016).

Av figur 2.2 framgår det på vilka orter de olika lokala resurscentra har sina säten. De lokala resurscenter som beviljades bidrag 2016 är koncentrerade till södra Sverige, och det Lokala resurscenter som ligger mest norrut är SIU Uppsala. MUCF har under handläggningen av ansökningar inom Lokala resurscenter inte tagit någon hänsyn till geografisk spridning, i enlighet med förordningen för bidraget. Myndigheten har heller inte gjort någon riktad satsning eller marknadsföring för att få en ökad geografisk spridning, eftersom de bidragsmedel som har funnits varje år inom denna bidragsform har varit begränsade. Det har dessutom inte bedömts som nödvändigt att marknadsföra bidraget ytterligare eftersom antalet inkomna ansökningar ändå har varit flera gånger högre än antalet ansökningar som har kunnat beviljas.

3 Bidragets resultat och effekter

Framgångsfaktorer

Alla 2016 års beviljade projekt har rapporterat att deras verksamheter har varit lyckade och att det finns flera framgångsfaktorer som har bidragit till det lyckade resultatet. Nedan följer utdrag ur några av organisationernas slutrapporter för 2016, som svar på frågan om vilka framgångsfaktorer som har varit viktigast för projektet ("vad har haft störst positiv betydelse för projektet?").

Lokalt engagemang och förankring

Föreningen Dignitas, som driver projektet *5 minuter för Jordbro*, skriver att det lokala engagemanget och den lokala förankringen hos både deltagare och projektledning, har varit en del av det som lett till framgång. Även Folkets Hus och Parker beskriver vikten av förankring i projektet *Husby - Nya mötesplatser* (även kallat Folkets Husby). De menar att en förklaring till att projektet utvecklats till en plats för folklig organisering är den förankring föreningens styrelse och personal har. Det finns ett starkt förtroendekapital för föreningen bland boende i Husby, och många medborgare ser huset som sin verksamhet.

Även Hållbar utveckling Skåne, som driver projektet *RådRum- Etablerande av ett Lokalt Resurscenter i Rosengård*, understryker betydelsen av lokalt engagemang. De skriver att verksamhet, personal och engagerade personer har gjort att etableringen av det lokala resurscentret har gått så bra. Det har varit ett år med stora förändringar för projektet som fått nya lokaler, men trots det har det varit med stor iver och entusiasm som RådRum inkluderats i de nya lokalerna.

Samverkan

Något som är nära sammanlänkat med det lokala engagemanget och den lokala förankringen och som särskilt lyfts upp som en framgångsfaktor är samverkan och att tidigt i projekts skede ta kontakt med potentiella samarbetspartners. Hållbar Utveckling Skåne skriver att störst positiv betydelse för projektet har ett tidigt etablerat samarbete med lokala aktörer/föreningar haft. Även Klockaretorpet i Samverkan, som driver projektet *Centret* betonar samverkan som en framgångsfaktor och skriver att projektets samverkan med exempelvis Områdesdelegationen, som under vår och sommar 2017 har tagit mer del i ansvaret för samarbetet, har givit nya möjligheter som lokaler i centrum.

Folkets Hus och Parker i Husby understryker att satsningen på föreningsstöd, där olika aktörer gått ihop utifrån sina kompetenser, varit en framgång. Folkets Husbys personal har i samarbete med Hyresgästföreningen kunnat ge råd i boendefrågor, ABF har kunnat stötta självorganisering och folkbildning medan Rädda Barnen har bidragit med expertis kring rättigheter och stöttat bildandet av Rinkeby-Kista Ungdomsråd.

Tydlig struktur och nära relation till målgruppen

SIOS (Samarbetsorgan för etniska organisationer i Sverige), som driver projektet *Centrum för demokratisk delaktighet*, menar att det är viktigt med en tydlig struktur av arbetet och en plan för vad som ska genomföras för att kunna arbeta mot utsatt mål. SIOS beskriver också att det har varit viktigt att bygga relationer och att det har varit avgörande att ta in målgruppens åsikter om genomförandet av aktiviteter och synpunkter på kommande aktiviteter för att vara säker på att de arbetar på rätt sätt. Även Folkets Hus och Parker i Vivalla beskriver i slutrapporten för projektet *Vivalla - nya mötesplatser* närheten till målgruppen som en framgångsfaktor. De är nöjda över att de har lyckats få en bredd i målgruppen, och har nått människor från olika etniska grupper, åldrar och kön, vilket tidigare har varit svårt i Vivalla. Även systerprojektet *Husby - Nya mötesplatser* pekar på närheten till målgruppen och menar att projektet har visat att fysiska rum har kunnat tillgängliggöras för folk utifrån medlemmarnas förslag.

Samarbetsorganisationen för invandrarföreningar i Uppsala lyfter i sitt projekt *Demokratisk delaktighet genom lokala resurscenter* upp sina lyckade dialogmöten som en framgångsfaktor. Genom deras två månatliga dialogmöten har de lyckats mobilisera föreningsliv, allmänheten och politiker. Även föreningen Dignitas lyfter upp att det har varit en framgångsfaktor att de har varit lyssnande och lyhörda för människors åsikter i sitt projekt.

Avslutningsvis illustrerar Neutrala Ungdomsföreningen, genom projektet *Utveckling av ett Community center i Norra Biskopsgården, Göteborg*, sina framgångsfaktorer med något som förmodligen skulle kunna gälla alla projekten: ”Att vi återigen kan visa att vår devis ’Vi vill. Vi kan. Vi gör skillnad.’ gäller.”¹³

Hinder och motgångar

Det är inte alltid en självklarhet för projekten att verksamheten flyter på bra och ger lyckade resultat. Precis som inom all verksamhet av detta slag uppstår det hinder och motgångar som behöver övervinnas eller hanteras under projektets gång. Nedan svarar några av projekten i slutredovisningen för 2016 års projekt på frågan ”Vad har inneburit det största hindret eller motgången för projektet?”.

Kortsiktighet, brist på förankring och organisation

Föreningen Dignitas skriver att det största hindret för dem i projektet har varit den projekttrötthet som finns hos lokalbefolkningen. Även Klockaretorpet i Samverkan lyfter fram det kortsiktiga tänkandet och avsaknaden av förankring som ett hinder. De uttrycker att de är besvikna på

”Alla ’lyck-sökare’ som har tagit chansen att söka pengar i området för att göra korta insatser i området och som ej är förankrade i övrig verksamhet i området.”¹⁴

Även Hållbar Utveckling Skåne nämner projekttröttheten och bristen på förankring som ett hinder för verksamheten. De skriver att de missbedömde vikten och tiden det tar att förankra det lokala resurscentret och att de inte kände till den projekttrötthet och till viss del även konkurrenssituation som fanns mellan föreningar i området. Hållbar Utveckling Skåne lyfter även fram tidsaspekten och betydelsen av att hinna med allt som är planerat:

---

¹³ Neutrala Ungdomsföreningens slutrapport 2016.

¹⁴ Klockaretorpet i Samverkans slutrapport 2016.

”Att vi inte kom igång tidigare med studiecirkeln om demokrati, att det var först i slutet av våren som vi kunde testa denna och ha de första grupperna som deltog. Det gjorde att mycket av temakvällarna och kontakten och tanken att bjuda in politiker och besöka nämndsammanträden inte kunde genomföras.”¹⁵

Folkets Hus och Parker Husby lyfter också upp avsaknaden av kontinuitet i personalen som ett stort hinder. Folkets Husbys verksamhetsledare var tjänstledig under en period och i små föreningar blir många kontakter personbundna vilket kan göra att processer blir sårbara och riskerar att stanna av.

SIOS lyfter även upp den organisatoriska utmaningen kring ansvarsfördelning, samarbete och samordning. De skriver att det i projektet kunde vara svårt att hitta mötestider för planering och samordning som passade alla samarbetspartners. Även ansvarsfördelningen i samarbetsaktiviteter var lite utmanande men föll i slutändan ut bra.

Svårt att engagera, få förtroende hos och mobilisera målgruppen

Samarbetsorganisationen för invandrarföreningar i Uppsala skriver att det i stor grad var svårt att mobilisera ungdomar, vilket upplevdes som ett hinder. Ett annat hinder som Folkets hus och parker i Vivalla beskriver som en stor utmaning att komma runt var den misstänksamhet som fanns om att folk trodde att projektet skulle bedriva kommunal verksamhet.

Neutrala Ungdomsföreningen lät sina projektdeltagare själva beskriva de största hindren för delaktighet. Under en workshop om delaktighet bland boende i Norra Biskopsgården som föreningen anordnade, fick deltagarna lista de största hindren för delaktighet:

- *Man litar inte på folket i Biskopsgården.*
- *Afrofobi och Islamofobi (färg, religion, utseende, klädsel)*
- *Maktutövning/härskartekniker.*
- *Muslimska föreningar måste bevisa mer.*
- *Kulturkrock – deltar i hemlandet istället för där man bor.*
- *Negativ särbehandling i hela området (föreningsbidrag)*
- *Rädsla för området ” no go zon”*
- *Strukturella hinder på alla nivåer i relation till myndigheter*
- *Utanförskap pga hur man blir behandlad bla av polisen.*
- *Tjänstemän som inte lyssnar på de boende.”¹⁶*

---

¹⁵ Hållbar Utveckling Skånes slutrapport 2016.

¹⁶ Neutrala Ungdomsföreningens slutrapport 2016.

Hur projekten lever vidare efter projekttiden

Förhoppningen från MUCF är att projekten när de tar slut på något sätt ska fortsätta att utveckla verksamheten samt sprida lärdomar och resultat, för att kunna bidra till liknande verksamhet för att öka den demokratiska delaktigheten lokalt.

Projektens fortsättning

Sex av de åtta projekt som beviljades bidrag inom Lokala resurscenter 2016 beviljades bidrag även 2017, och fick därmed möjlighet att fortsätta projektet ännu ett år. Det innebär att verksamheten fortlöper för dessa projekt efter att projekttiden för 2016 års bidrag har tagit slut, vilket ger dem möjlighet att fördjupa och förbättra sin verksamhet och därmed även projektets resultat. Trots att projekten fortlöper har de redan beskrivit i slutrapporten för 2016 hur de har tänkt fortsätta att arbeta med projektet efter att finansieringen tar slut. Några hoppas att kommunen kommer att kunna fortsätta finansiera arbetet, medan andra söker finansiering från annat håll. Så här beskriver organisationerna sin syn på framtiden och projektens fortlevnad.

Samarbetsorganisationen för invandrarföreningar i Uppsala skriver att kommunen har en representerat i projekts styrgrupp och att Uppsalapolitiker har visat intresse för att fortsätta med deras samarbete. De tror därför att det finns en stor möjlighet att kommunen kan finansiera deras fortsatta arbete. Även Klockaretorpet i Samverkan för en dialog med kommunen angående projektets framtid. Tillsammans med Norrköpings kommun diskuterar de möjligheten till en fortsättning för både Klockaretorpet i Samverkan och Studieförbundet för framtida finansiering. Det finns intresse hos kommunen, men det kommer att ta tid att hitta formerna för detta. Studieförbundet har Klockaretorpet som ett prioriterat område för att bedriva verksamhet i framtiden.

För att kunna ge bestående effekter är det önskvärt att implementera projektets arbete i ordinarie verksamhet. Det menar Neutrala Ungdomsföreningen, som skriver att de använder projekt för att utveckla nya metoder eller aktiviteter. Dessa integreras sedan i organisationens ordinarie arbete.

”Vi hoppas kunna förverkliga ett Community center. Vi har funnits i 20 år och grunden för våra framgångar är att 99% av oss i föreningen bor i området plus vårt omfattande ideella arbete. Det fortsätter plus att vi söker pengar/ekonomiskt stöd från alla som vill främja utveckling/förändring i ett bostadsområde som vårt.”¹⁷

Föreningen Dignitas resonerar i liknande banor, men finansieringen är fortfarande inte löst. Planen är att projektet ska leva vidare i föreningens regi även efter projekttiden, men hur fortsättningen skall finansieras eller se ut är i denna stund ännu inte löst. Dock skriver de att det är klart att föreningens engagemang kommer att se till att projektet fortlever i någon form.

SIOS och Hållbar utveckling Skåne planerar i första hand för kommande projektår. De har fått beviljade medel för att driva vidare det lokala resurscentret, så verksamheten fortgår. Det innebär bland annat att både rådgivningsverksamheten och studiematerialet i demokrati kommer att fortsätta att användas under projektår två. Även Folkets Hus och parker i både Vivalla och Husby fortsätter att bygga upp sina verksamheter genom projektstöd från MUCF i ett år till. Därefter planerar de att integrera projektresultaten/aktiviteterna i den ordinarie verksamheten.

---

¹⁷ Neutrala Ungdomsföreningens slutrapport 2016.

Samlade resultat

Med utgångspunkt i 2016 års slutredovisningar har MUCF sammanställt de övergripande resultat projekten har rapporterat. Generellt uttrycker projekten att de har uppnått sina mål och fått ett bra resultat.

Föreningen Dignitas skriver att de med sitt projekt har lyckats med att få deltagarna att förstå att det är möjligt att påverka och vara en del av beslutsprocessen, vilket för många har varit en form av uppvaknande. På individnivå har projektet stöttat många människor med stort som smått vilket gett människor en större självkänsla och bättre självförtroende.

Hållbar Utveckling Skåne beskriver att det kommer fler och fler besökare till RådRum. Projektet har engagerat och utbildat nya frivilliga till rollen som rådgivare, vilka under året har varit med och bemannat den öppna rådgivningen. Projektet har även tagit fram ett grundmaterial för en studiecirkel om demokrati och politik i Sverige, samt har upparbetat kontakter med många aktörer och föreningar i området och staden, som exempelvis medborgarkontor, SFI och folkhögskolor. 26 personer har gått utbildningen för nya rådgivare. Utöver det har fem personer påbörjat utbildningen men inte gått klart alla delar. Efter avslutad projektperiod har ytterligare en utbildning för nya frivilliga genomförts.

”Totalt blev det 232 besök till rådgivningen. Det har kontinuerligt kommit fler och fler besök. Att vi inte nådde upp i målet har bl.a. att göra med Folkets Hus flytt till nya lokaler och att det tar tid att etablera en ny verksamhet.”¹⁸

Klockaretorpet i Samverkan beskriver att de har kommit närmare de resultat som de beskrev i ansökan, och de har samma förväntade resultat för år två.

”Studiecirklar har genomförts och fler är planerade. Centret har ett pågående arbete med att utveckla samverkan mellan olika aktörer och boende i området.”¹⁹

Neutrala ungdomsföreningen har bedrivit så kallad Lotsverksamhet, vilket är ett projekt med rådgivning, myndighetskontakter, samhällsinformation mm. Denna beskrivs som starten för och en del av det Community Center Neutrala ungdomsföreningen bygger upp tillsammans med Biskopsgårdens Röda Korskrets. Detta arbete beskriver de som omfattande och framgångsrikt. Neutrala ungdomsföreningen arrangerade även en workshop den 23 april 2017 om delaktighet bland boende i Norra Biskopsgården.

”Det handlar om en ny syn att samhället behöver byggas AV människor och underifrån i stället FÖR människor ovanifrån. Det är precis det här vi har gjort och gör.”²⁰

---

¹⁸ Hållbar Utveckling Skånes slutrapport 2016.

¹⁹ Klockaretorpet i Samverkans slutrapport 2016.

²⁰ Neutrala ungdomsföreningens slutrapport 2016.

SIOS skriver att ett av deras huvudsakliga syften har varit att samverka med en bredd av olika aktörer, vilket har lett till en uppsökande verksamhet av potentiella samarbetspartners. De har också genomfört gemensamma aktiviteter så som en studiebesöksserie och workshops samt bidragit till ett ökat nätverkande och ett stärkande av nätverksbyggande mellan olika aktörer.

”Vi har i vår verksamhet försökt att driva på för ett ökat intresse och engagemang för påverkansarbete och för att man ska gå samman och dela med sig av sina erfarenheter. Detta för att gemensamt kunna hitta en väg vidare i de frågor som särskilt engagerar.”²¹

En av de viktigaste aktiviteterna för Samarbetsorganisationen för invandrarföreningar i Uppsalas projekt inom Lokala resurscenter har varit de dialogmöten de har arrangerat regelbundet med olika teman. Dessa möten har fungerat som en träffpunkt för lokalbor och politiker. Syftet med dialogmötena är att bidra till att öka människors möjligheter att påverka såväl sin vardag som samhället i stort, ge politiker bättre kunskap om vilka utmaningar som de står inför, ge ökad kunskap om hur olika metoder fungerar för att minska utanförskap samt öka delaktigheten. Dessa möten har varit lyckade som metod och har bidragit till att dialogen mellan boende och beslutsfattare har kunnat äga rum på ett strukturerat och välkomnande sätt.

Efter att ha bedrivit sitt resurscenter i olika tillfälliga lokaler öppnade Folkets Hus Vivalla i juni dörrarna till sin nya permanenta lokal i Vivalla. I den lokalen har resurscentret haft formellt öppet tre dagar i veckan och icke-formellt varje dag. Sedan dess har resurscentret haft i snitt tjugo formella besökare och dubbelt så många icke formella per månad. Frågor av olika slag och möten med olika syften har genomförts. Frågor om föreningsutveckling, samarbetsmöjligheter med föreningar, utbildning, arbete och opinionsbildande arbete har diskuterats och utvecklats. Resurscentret har hjälpt föreningar att ta fram stadgar, och i vissa fall omformulera innehållet, och samtalsgrupper om politik har genomförts. Projektet har även arrangerat många olika evenemang och aktiviteter, varav ett flertal har haft särskilt fokus på barn, unga och kvinnor. De har bland annat i samarbete med studieförbundet ABF arrangerat evenemanget *Örebros bästa poet* i resurscentrets lokaler som blev ett mycket lyckat arrangemang med en i stort sett fullsatt Kulturarena.

Även Folkets Husby beskriver sitt projekt som lyckat. Lokalerna har varit välbesökta och bokningarna har varit många under året. Det har varit bokningar med allt från stadsdelsförvaltning, politiska- och religiösa församlingar, lokala föreningar så som Norra Järva stadsdelsråd och PRO till ungdomar som har organiserat samtal som t.ex. poesikväll och inspirationsföreläsningar. Under verksamhetsåret har även flera föreningar som drivs av unga anslutit sig till den så kallade Inkubatorn. Inkubatorn öppnar upp för möjligheten för unga att nätverka med andra unga som driver en förening. Enligt Folkets Husby har det för många av föreningarna som nyttjat Inkubatorn varit avgörande för hur deras satsningar har utvecklats från idéer till etablerade föreningar.Handledning i bidragsansökningar, stärkande samtal och en plattform som Folkets Husbys har haft stor betydelse när föreningarna växt till att arrangera panelsamtal och events för hundratals åhörare.

---

²¹ SIOS slutrapport 2016.

Sammanfattning och analys

Sammanfattningsvis har bidraget haft stor effekt på lokal nivå i de områden där verksamheten har bedrivits. De externa effekter som vi beskriver och exemplifierar i rapporten kan sammanfattas som att bidraget har lett till:

- att påverka samhällsdebatten och det allmänna intresset
- bättre kunskap och möjligheter för lokalborna
- bättre relationer och dialog mellan lokalbor och beslutsfattare
- ökad aktivitet och engagemang
- ökad kapacitet och effektivitet
- tydligare synlighet och närvaro
- ökad trovärdighet i området
- närmare samarbete med föreningar, kommun och lokalpolitiker

MUCF:s samlade bedömning

När bidraget för Lokala resurscenter för demokratisk delaktighet inrättades och tilldelades MUCF var det ett mycket blygsamt uppdrag med endast 1,650 miljoner kronor att fördela för 2015. Sedan dess har bidraget växt och trots att bidraget och antalet projekt har varit blygsamt har bidragsformen haft effekt på lokal nivå för de människor som har kommit i kontakt med det Lokala resurscenter som finns i just deras område. Projekten rapporterat att över 5 500 personer har nåtts av verksamheterna som finansierades med detta bidrag 2016. Nu har bidraget avslutats, men verksamheten i projekten löper vidare ett tag till. De projekt som beviljas 2018 kommer att slutrapportera senast i slutet av 2019. Nedan följer några av MUCF:s synpunkter på bidraget i sin helhet.

Myndigheten bedömer

- att civilsamhället har en stor roll och möjlighet i att arbeta brett både främjande och förebyggande för att få personer som upplever utanförskap att känna sig sedda, inkluderade och återfå tron på demokratin. Det var därför viktigt att civilsamhället var projektägare i denna satsning.
- att namnet *Lokala resurscenter* har varit svårt att kommunicera, eftersom det snarare för tankarna till ett center för ökad tillgänglighet på grund av funktionsvariation, vilket kan upplevas som missvisande. Ett tydligare namn som exempelvis *Medborgarhus*, *Demokratihus* eller liknande hade kanske kunnat fungera bättre.
- att ramarna kring bidragets syfte och användning till viss del varit otydliga, vilket har inneburit att MUCF fått in många ansökningar som missförstått syftet med bidraget.
- Att den ringa summan var för liten för att kunna bidra till större förändringar och påverkan, men att bidraget ändå kommit till nytta på lokal nivå.

Myndigheten föreslår

- att vi i eventuellt framtida liknande uppdrag får tydligare ramar kring syfte, användning och önskade effekter.
- att vi i eventuellt framtida liknande uppdrag får ett större bidrag att fördela, eftersom det skulle innebära ökade resurser i form av administration och arbetstid, vilket skulle leda till fler kvalitativa ansökningar.

4 Referenser

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, *Lokala resurscenter för demokratisk delaktighet. Fördelade bidrag 2015* https://www.mucf.se/sites/default/files/publikationer_uploads/lokala_resurscenter_utan.pdf

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, *Lokala resurscenter för demokratisk delaktighet. Fördelade bidrag och effekter 2015–2017*

https://www.mucf.se/sites/default/files/publikationer_uploads/lokala_resurscenter_for_demokratisk_delaktighet.pdf

SFS 2015:565 Förordning (2015:565) om statsbidrag till verksamhet för demokratisk delaktighet genom lokala resurscenter.

Slutrapporter från MUCF:s elektroniska ansökningssystem för Lokala resurscenter beviljade 2016.

5 Bilaga: Ansökningar Lokala resurscenter 2018

Organisation	Projektnamn	Ort*
Assyriska föreningen i Södertälje	Hovsjö Forum	SÖDERTÄLJE
Equal Rights for Integration	Din röst gör skillnad!	NORRKÖPING
Falu makalösa föräldrar	Fjällvandring med Falu makalösa föräldrar	FALUN
Folkets Husby	Ungt resurscenter Folkets Husby	KISTA
Föreningen Dignitas	Jordbroalliansen	HANINGE
Hidde Iyo Dhaqan	SOLORE Sofielunds lokala resurscenter	MALMÖ
Hyresgästföreningen Aros-Gävle	Fagersta demokraticeetee	UPPSALA
Hyresgästföreningen Region Norrland	Träffpunkt Örnäset	LULEÅ
Hyresgästföreningen Västra Sverige	Metodutveckling för medborgardrivna mötesplatser	GÖTEBORG
Hållbar Utveckling Skåne	RådRum - Ett lokalt resurscenter i Rosengård	MALMÖ
Jordbro Community Center	Lokalt resurscentrum i Jordbro	JORDBRO
KFUM Central	Integration och Hälsa	STOCKHOLM
Klockaretorpet i Samverkan	Centret	NORRKÖPING
Klubb Syd-Center	Syd's Center of Excellence	SKÅRHOLMEN
La Softa	La Softas medborgarcafe	UPPSALA
Samarbetsorganisationen för invandrarföreningar i Uppsala	Denokratisk delaktighet genom lokala resurscenter	UPPSALA
SIOS	Centrum för Demokratisk Delaktighet (CDD) år 4	STOCKHOLM
Tensta United IS	Rösta och påverka	SPÅNGA

*Med ort avses den postadress som den ansökande organisationen har.

© Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) 2018

ISSN 1651-2855 ISBN 978-91-88455-76-5

projektledare/text **Rebecka Herdevall**

grafisk form/omslagsbild **Christián Serrano**

distribution MUCF, Box 17801, 118 94 Stockholm

webbplats www.mucf.se

e-post info@mucf.se

tfn 08-566 219 00

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

Vi tar fram kunskap om ungas levnadsvillkor och om det civila samhällets förutsättningar. Vi ger stöd till föreningsliv, kommuner och internationellt samarbete.

mucf | Myndigheten för ungdoms-
.se | och civilsamhällesfrågor